

T.B.M.M.

CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih: **09 Ocak 2026**

Sayı: **16155**

38981

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda yazılı sorularımın Anayasa'nın 98. İktüzüğü'nün 96. maddesi Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat IŞIKHAN tarafından yazılı olarak yanıtlanması konusunda gereğini arz ederim.

Mustafa ERDEM

Antalya Milletvekili

“Genç İstihdam Hamlesi” adıyla duyurulan teşvik paketi ile yaklaşık 3 milyon genç için kamu kaynaklarından 445,1 milyar TL’yi aşan teşviklerin işverenlere aktarılacağı açıklanmıştır. Bu paket kapsamında “Staj Desteği”, “Geleceğim Meslekte”, “NEET İşgücü Uyum Programı”, “İşe İlk Adım Programı” ve “İŞKUR Gençlik Programı” adında 5 uygulama yer almaktadır. Amacı genç işsizliğinin önlenmesi olarak açıklanan söz konusu programlar kapsamında; iş güvencesi, insanca ücret, sendikal haklar gibi temel işçi haklarından mahrum bırakılan gençlerin ucuz emek olarak sermayeye sunulduğu eleştirileri gündeme gelmiştir. Özellikle ilk işe giren gençlerin kıdem ve ihbar tazminatı gibi haklardan mahrum bırakılması, mesleki eğitim kapsamında çocukların ve öğrencilerin sömürüye açık hale getirilmesi kamuoyunda büyük tepki toplamıştır.

Ülkemizde genç işsizliği ve güvencesiz çalışma koşulları halihazırda ciddi bir sorun iken, kamu kaynaklarının büyük bir kısmının iş güvencesi ve temel haklardan yoksun biçimde sermayeye ucuz emek olarak aktarılması, gençlerin geleceğini olumsuz etkilemektedir. Söz konusu politikaların istihdamı gerçekten artırıp artırmayacağı ve gençlerin çalışma koşullarını iyileştirip iyileştirmeyeceği konusunda ciddi kaygılar bulunmaktadır.

Bu bağlamda;

1. “Genç İstihdam Hamlesi” kapsamında belirlenen bütçe miktarı nedir? Programların her biri için ayrı ayrı belirlenen harcama kalemleri dağılımı ne şekildedir?
2. “İşe İlk Adım Programı” kapsamında işe başlayan gençlerin kıdem tazminatı, ihbar tazminatı, izin hakları, iş güvencesi ve sendikal haklar açısından durumları nedir? Bu gençlerin gerekli sosyal haklara sahip olmaması hangi hukuki zemine dayandırılmaktadır?
3. “Genç İstihdam Hamlesi” başlıklı tanıtım programında, haftada 3 gün, günlük 1375 liraya çalıştırılan bir gence 19 bin lira ödeme yapılacağı açıklanmıştır. Ancak günlük ücret olan 1375 liradan aylık 12 gün çalışan bir gencin alacağı ücret hesaplandığında, 16 bin 500 lirada kalmaktadır. Bu kapsamda istihdam edilecek gençlerin çalışma koşulları ve ücretlendirme kriterleri nelerdir?

4. "Genç İstihdam Hamlesi" adı altında verilen günlük "cep harçlığı" uygulaması kapsamında gençlerin asgari ücret ve altında ücretlerle çalıştırılması nasıl engellenecektir? Bu uygulama sonucunda ortalama alınacak net ücret ile asgari ücret arasındaki fark nasıl açıklanmaktadır?
5. Bakanlık tarafından hazırlanan bu programlarda istihdam garantisi olmayan teşviklere dayalı uygulamaların gençlerin işsizlik ve güvencesizlik sorununa çözüm olacağı resmi olarak nasıl değerlendirilmiştir? Bu programların etki analizi ve risk değerlendirmesi yapılmış mıdır? Yapıldıysa sonuçlarını açıklayınız.
6. Bu teşviklerin sendika ve toplu sözleşme haklarına etkisi ile genç çalışanların örgütlenme hakkının korunmasına yönelik somut düzenlemeler nelerdir?
7. Bu paket kapsamında kamu kaynaklarının sermayeye aktarılması ile ilgili olarak, benzer dönemde gençlik, eğitim ve istihdam alanına ayrılan diğer destek kalemlerinde (örneğin gençlere yönelik eğitim programları, işsizlik yardımları vb.) bir azalma veya kaynak kaydırma söz konusu mudur?
8. Bu uygulamada asıl amaç genç işsizliğindeki artışı önlemek mi yoksa sermaye kesimine ucuz iş gücü potansiyeli yaratmak ve esnek çalışma modelleriyle güvencesiz çalışma koşullarını meşrulaştırmak mıdır?